

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА „СОЦИАЛНО И ЗДРАВНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО”

1. Цел на обучението по дисциплината:

Основна цел на обучението по дисциплината „Социално и здравно законодателство” е усвояване на знания в областта на правната доктрина за социалната закрила и подпомагане, и здравеопазването в Република България, включително усвояване на компетенции по тълкуването и прилагането на правните норми, регулиращи обществените отношения, свързани с осъществяване на медицинската помощ и дейности по организация и контрол на здравеопазването, и дейности, свързани с държавната политика и управление в областта на социалната закрила и социалното подпомагане.

Целта е съобразена с мястото на дисциплината в специалността по значимост и по хронология в учебния план.

Целта се съгласува с:

- мисията и концепцията на МУ-Пловдив;
- обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), видни от учебния план;
- квалификационната характеристика на специалността „Рентгенов лаборант“;
- образователната степен (бакалавър).

Основните задачи са:

- Придобиване на знания и умения за видовете правни системи и правните аспекти в отношенията при прилагане на професията;
- Запознаване на студентите със съществуващото законодателство в областта на здравеопазването и социалните дейности - основни принципи и правила на действащата правна система, видовете здравни системи, сравнителен анализ на видовете здравни системи;

- Придобиване на знания за организацията, управлението и финансирането в здравеопазването;
- Запознаване с правата, задълженията и отговорностите на лицата упражняващи медицински професии;
- Изучаване на особеностите при предоставяне на медицинско обслужване на населението, понятие за благоприятна жизнена среда, здравен контрол;

2. Учебно съдържание на дисциплината:

Съдържанието на учебната дисциплина е систематизирано в съответствие със системата на българското социално и здравно законодателство и подредбата на основните социални и здравни закони в Република България.

3. Предпоставки:

Желателно е студентите да имат предварителни юридически познания по основни правни дисциплини, които биха им осигурили нужния фундамент от знания за необходимата терминология и някои принципни постановки в областта на правото и организацията на държавното управление.

4. Академични ресурси:

Дисциплината се преподава от хабилитирано лице с юридическо образование, магистър по „Право“ и магистър по „Здравен мениджмънт“, със защитена дисертация в област на висше образование: 3. „Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.6. Право, научна специалност „Административно право и административен процес“.

Практическите занятия се водят от нехабилитиран преподавател (асистент) в същото направление.

5. Материални ресурси:

За нуждите на ефективното преподаване и усвояване на знания по дисциплината не е необходимо специално оборудване или лабораторна база. За провеждане на практическите упражнения може да се предвиди мултимедиен проектор, лаптоп и прожекционен екран.

Аудиторните занятия се провеждат в модерни аудитории или зали, оборудвани с мултимедийна техника и с осигурен интернет. За самостоятелна работа студентите могат да ползват библиотека, компютърна зала със свободен достъп.

6. Лекционно обучение:

Лекциите се подготвят и изнасят интерактивно. Обемът и форматът на предоставяне на лекциите са избор на водещия лектор.

По време на лекциите и в края на всяка лекция се оставя време за дискусии.

На базата на обратната връзка със студентите, която се осъществява чрез текущи анкети и тестове, се определят изискванията за усъвършенстване на лекционното обучение.

7. Практически упражнения:

За упражненията се предоставят методични указания, примерни казуси, примерни юридически актове и тестове.

Поставят се самостоятелни и екипни задачи. Проверява се:

- подготовката на студента,
- резултатите (получени знания и умения) от конкретното упражнение.

Като методична форма се отдава предимство на работа в екип и екипните дискусии. Могат да се възлагат задачи на студентите да подготвят и защитят своя теза по тема, която преподавателят определя на предходното занятие. След това се провежда дискусия с групи студенти, пред които докладващият студент защитава тезата си.

8. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

Преподавателят е длъжен да има разработени лекции и упражнения по дисциплината и да може да предоставя в електронен вид лекциите си, обучаващи тестове и други учебни материали.

Представя се списък на основната препоръчвана литература по дисциплината, по всяка нейна компонента (лекции, упражнения) с приоритет на достъпните източници (да се отделят като „основна литература”). Могат да се препоръчат и интернет ресурси, от които може да се намерят подходящи материали за подготовката на студента.

В рамките на учебната програма и изпитния конспект е представена препоръчителна литература за самостоятелна подготовка по теми от лекционния курс.

Учебници и учебни материали:

1. **Борисов Й.** „Социално и здравно законодателство“, Пловдив, 2012;
2. **Зиновиева Д.** „Медицинско право“, Сиела, 2016;
3. **Мавров М.** „Правният институт на информираното съгласие на пациента“, Стови, 2018.
4. **Голева П.** „Отговорността на лекаря за вреди, причинени на пациента“, С, Труд и право, 2004.
5. **Голева П., О.Томова-Куцарова,** Гражданската и административната отговорност в здравеопазването, приложен коментар, анализ на съдебната практика, С, 2012.
6. **Зиновиева Д., Салчев П.** – “Права на пациента” 1998 г., изд. “Сиела”, гр. София
7. **Мавров, М.** – „Проблеми при прилагане на административно-наказателна отговорност при нарушаване на правото на достъпна медицинска помощ чрез неспазване на принципите за своевременност, достатъчност и качество на медицинската помощ (чл.

81, ал. 2, т. 1 от Закона за здравето)“ – 2015 г. - Пета национална конференция на докторантите в областта на правните науки - 11-14 юни 2015 г., организирана от ИДП при БАН – „Научни трудове на института за държавата и правото“, Том XIII, София, 2015 г, ISSN 1314-6459, стр. 73-79

9. Контролни работи:

Студентите трябва да се натоварват интензивно в рамките на семестъра. Изхожда се от презумпцията, че начинът на придобиване на знанията и уменията е важен фактор за тяхната дълбочина, трайност и приложимост. В рамките на модула се разработват казуси.

10. Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента:

Самостоятелната работа на студентите се осъществява под прекия контрол на преподавателя. Това се отнася, както до работата с представените учебни материали, така и в рамките на провежданите семинарни упражнения.

11. Сътрудничество между преподавателите и студентите:

Това сътрудничество се изразява в:

- Ангажираност на преподавателя към студента и предварителната му подготовка, текущи трудности по усвояване на материала и възможности с индивидуална програма на учене за постигане на по-добри резултати от обучението;
- Използване на часове за консултации;
- Включване на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др.

12. Изпити:

Текущите оценки, предвидени по учебен план на дисциплината, се дават

за:

- Резултатите на студента в семинарни упражнения и самостоятелни задачи;
- Контролни писмени работи, тестове и студентски разработки и др.

13. Стандарти за оценяване:

Успешното изучаване на предмета „Социално и здравно законодателство ” се оценява като стойност от оценки, разпределени в два основни елемента:

Първият включва оценката за учебната дейност на студента през целия модул (не повече от 30%). Включва отделни оценки от текущ контрол (тестове), за пълното и качествено изпълнение на формите за самостоятелната работа, предвидени в учебната програма на дисциплината.

Вторият включва оценката от изпита по дисциплината (не повече от 70%). Важно значение има и регламентът за провеждане на изпита, така че да се сведе до минимум възможността за манипулиране на неговите резултати.

За дисциплината се разработват ясни стандарти за оценка.

На основа на гореизложеното всяка оценка за теоретическия компонент на изпита се определя дадена характеристика:

- **Слаб (2)** получава студент при оскъдни познания, които не могат да послужат като база за следващите нива на обучение.

- **Среден (3)** получава студент, който е придобил базови познания по дисциплината; студент, който при представяне на тема възпроизвежда знанията в „готова схема“, като липсват основни моменти от разработваната тема; липсва готовност за самостоятелно използване на получените знания и професионални компетентности; нужната терминология не е усвоена, изложението при представяне на тема се характеризира с беден език;

- **Добър (4)** получава студент, който е усвоил преобладаващата част от необходимите знания по учебната дисциплина; студент, който при представяне на тема, развива същата описателно, като използва типови

постановки; ограничена самостоятелност при използване на получените знания и придобитите професионални компетентности; в изложението, макар да има наличие на добър юридически речник, се допускат неточности в използваните понятия;

- **Много добър (5)** получава студент, който е усвоил предадените в хода на обучението знания, но показва и изолирани пропуски или грешки по съществени въпроси на учебната дисциплина; студент, който развива темата самостоятелно продуктивно, нестандартно, използвайки самостоятелни логически връзки и понятия, добавя литературни данни от правната доктрина; прави опит да изведе и обоснове своя теза; адекватно използва юридическите понятия в областта на изучаваната дисциплина, има добра езикова култура и добър юридически речник;

- **Отличен (6)** получава студент, който е усвоил предадените в хода на обучението знания по учебната дисциплина; студент, който самостоятелно, логично, извежда темата и тезата с оригинален елемент; използвайки самостоятелни логически връзки и понятия, обосновано добавя литературни данни от правната доктрина; наблюдава се готовност за ползване на придобитите знания и компетентности; точно при използване на юридическите понятия в областта на изучаваната дисциплина, има добра езикова култура и добър юридически речник;

При започване на занятията студентите трябва да бъдат запознати със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

14. Формиране на крайната оценка:

Крайната оценка определя, в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя е многокомпонентна и включва оценка от писмен краен изпит и оценка от текущ контрол.

Крайната оценка се получава като сбор от оценките по шестобална

система от различните компоненти умножени със съответните коефициенти на значимост.

Крайна оценка = $k_1 Q_{\text{оценка от текущ контрол}} + k_2 Q_{\text{оценка от писмен изпит}}$

като:

$k_1 Q_{\text{оценка от текущ контрол}} - 0,30$; $k_2 Q_{\text{оценка от писмен изпит}} - 0,70$

Ако оценката на един от компонентите е слаб 2, крайната оценка също е слаб 2.

15. Документиране, съхраняване на резултатите и контрол на дейността по оценяването:

- Оценяваните студенти имат правото и задължението да се информират за регламента, процедурите и резултатите от оценяването, да предявяват претенции и жалби при неспазване на настоящите правила.

- Правото на студента по смисъла на предходната точка е в сила в случаите на установени технически пропуски или грешки (например при изчисляване или нанасяне на оценките), както и при сериозни основания за разминаване на фактически показаните знания, умения и компетентности и получената крайна оценка за тях.

- Допускат се корекции на оценките в случаите по предходната алинея в студентската книжка, изпитния протокол или в главната книга само от преподавателя по дисциплината.

- Евентуални спорове и претенции от страна на студентите се отправят писмено към оценяващия екип, който следва да даде аргументиран отговор в разумен срок.

- Установени и доказани случаи на сериозно нарушаване на правата на студента при оценяването на неговите знания, умения и компетентности се отнасят чрез писмена жалба до Директора или Зам-директора на Медицинския колеж.

Изпитните материали се съхраняват от преподавателя. Студентите имат право да се запознаят с тях и основанията за оценка в определен период. Периодът, в който се осигурява достъп на студентите до изпитните материали и резултати е не по-дълъг от 3 (три) работни дни след датата на изпита.